

**Sprawozdanie z realizacji
programu współpracy z organizacjami pozarządowymi
za 2017 rok**

Zgodnie z ustawą w działalności pożytku publicznego, Wójt Gminy jest zobowiązany przedłożyć Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni nie później niż do dnia 31 maja każdego roku.

Na terenie naszej gminy działa pięć stowarzyszeń zarejestrowanych w KRSie, których celem działania są różnorodne sprawy związane z funkcjonowaniem naszej gminy, w szczególności: tradycja, kultura, turystyka, krajoznawstwo i wypoczynek dzieci, zaspakajanie potrzeb wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, pomoc rodzinom w trudnej sytuacji życiowej, działania na rzecz aktywnego spędzania czasu wolnego, upowszechnianie kultury fizycznej, działania na rzecz osób niepełnosprawnych, integracji społecznej oraz wielu, wielu innych.

A są to:

- Stowarzyszenie Miłośników Wąwelnia „TILIA”** założone w 2007 roku, jego szefem jest Pan Zbigniew Struwe,
- Stowarzyszenie Miłośników Sitna „LACUS”** założone w 2011 roku, jego szefem jest Pani Ewa Jabłońska,
- Stowarzyszenie Kobiet „Serca Wsi”** założone w 2015 roku; osobą kierującą tą organizacją jest pani Teresa Bettin,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Gminy Sośno „SOSNA”**, które zarejestrowane zostało w 2004 roku, jego prezesem jest Pani Krystyna Wąsik; działalność tego stowarzyszenia wspomaga Klub Młodego Wolontariusza powołany w 2007 roku przy Gimnazjum w Sośnie; Klub ten prowadzony jest przez Panią Annę Zająkałą;
- Trochę „uśpione” w ostatnim czasie **Stowarzyszenie na Rzecz Kultury, Oświaty i Rozwoju Wsi „RAZEM”** z Sośna, założone w 2013 roku, pod przewodnictwem Pana Marcina Kuzara.

Działają także dwa stowarzyszenia sportowe, które zostały zarejestrowane w Rejestrze Starostwa Sępoleńskiego.

Są to:

- Gminny Klub Sportowy „FUKS” Wielowicz**, zarejestrowany w 2012 roku – prowadzony przez Pana Jacka Grabowskiego;
- Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe**, zarejestrowane w 2003 roku – prowadzone obecnie przez Panią Reginę Pietrzak.

Jako stowarzyszenia funkcjonują również **Ochotnicze Straże Pożarne**, które działają jednak na podstawie odrębnych unormowań prawnych oraz na

innych zasadach. Na terenie naszej gminy funkcjonuje jeszcze 9 takich jednostek (Dębiny, Dziedno, Mierucin, Rogalin, Sitno, Sośno, Toninek, Wąwelnio i Wielowicz).

Wspomnieć również należy o działających w naszej gminie nieformalnych grupach inicjatywnych w niektórych miejscowościach, w tym także **Kołach Gospodyń Wiejskich**; jest ich obecnie 9 -w Dębinach, Mierucinie, Rogalinie, Sośnie, Sitnie, Toninku, Tuszkowie, Wąwelnie i Wielowiczu.

Działalność niektórych z nich datowana jest już w latach 1946/47/48.

Koła te przez wiele lat funkcjonowały na podstawie wpisu do rejestru przy działającym wówczas Związku Kółek Rolniczych.

Kółka Rolnicze uległy już likwidacji, w związku z czym sytuacja KGW stała się nie do końca formalna – obecnie są to zwykle stowarzyszenia nie posiadające osobowości prawnej; dlatego m.in. w KRSie zarejestrowane zostało Stowarzyszenie Kobiet „Serca Wsi”; poza tym KGW Wielowicz dokonało też odrębnej rejestracji w Starostwie i funkcjonuje już formalnie jako Stowarzyszenie Zwyczajne.

Mimo wszystko, pozostałe KGW w naszej gminie są nadal bardzo aktywne i prężne, a swoją działalność prowadzą w oparciu o najbardziej aktywne mieszkanki naszych wsi.

Dodać należy, że prowadzimy również współpracę z Zarządami Rejonowymi **Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów**, mającymi swoje siedziby w Więcborku oraz w Sępólnie.

Związek ten prowadzi działania również na rzecz mieszkańców naszej gminy, dlatego też na podstawie zawieranych umów przyznawane są z budżetu gminy dofinansowania do niektórych zadań.

Prowadzona jest także współpraca z **Polskim Związkiem Niewidomych Koło Powiatowe w Sępólnie**, którego członkami są również mieszkańcy naszej gminy.

Wspomnieć również należy o tym, że gmina Sośno **jest członkiem** Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenia „**Nasza Krajna**”, które od roku 2008 działa na obszarze wszystkich gmin powiatu sępoleńskiego; jego siedziba mieści się w Sępólnie przy ul. Jeziornej.

Stowarzyszenie jest partnerstwem trójsektorowym, składającym się z przedstawicieli sektora publicznego, gospodarczego i społecznego; a jego podstawowym celem jest działanie na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

Główne cele tego stowarzyszenia to:

- działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich,
- wspieranie i upowszechnianie działań na rzecz realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju gmin – członków stowarzyszenia,

- aktywizowanie społeczności lokalnej gmin,
- promocja obszarów wiejskich,
- podejmowanie inicjatyw i działań dla rozwoju obszaru działania Stowarzyszenia.

Nasza gmina -jako członek Stowarzyszenia „Nasza Krajna” - zobowiązana jest corocznie opłacać składkę, której wysokość określana jest na podstawie liczby mieszkańców – w 2017r była to kwota **3.777,-zł**.

Gmina Sośno corocznie pozyskuje za pośrednictwem LGD znaczące środki zewnętrzne do realizowanych zadań inwestycyjnych, wnioskowaliśmy m.in. o środki na place zabaw do Dziedna i Jaskowa, na budowę siłowni plenerowej oraz wiaty rekreacyjnej w Sitnie, a także na przebudowę świetlicy wiejskiej w Toninku.

Zadania te, dzięki pozyskanym środkom, planowane są do realizowania w 2018r.

Program współpracy gminy Sośno z organizacjami pozarządowymi na 2017 rok przyjęty został przez Radę Gminy uchwałą Nr XXI/137/16 w dniu 24 listopada 2016 roku.

W dokumencie tym określone zostały priorytety realizacji zadań oraz formy i zakres współpracy, a jego głównymi celami były zadania dotyczące: integracji osób w wieku emerytalnym oraz działalności na rzecz integracji społecznej, w tym również integracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Na zadania te zaplanowano w budżecie gminy kwotę **7.000,-zł**. Realizacja programu przebiegała zgodnie z planem - wszystkie założone w nim cele zostały zrealizowane. Wykonywanie zaplanowanych zadań powierzano organizacjom pozarządowym na podstawie przeprowadzanego postępowania konkursowego.

Wszystkie podmioty, z którymi zawierane były umowy na dofinansowanie do realizowanych zadań, zamieszczały w swoich materiałach informacyjnych zapis o uzyskanym z budżetu gminy dofinansowaniu; wszystkie działania uwiecznione zostały na fotografiach, pojawiły się też relacje w lokalnej prasie. Ponadto organizacje działające na naszym terenie, bardzo chętnie korzystają z udostępnianych przez nasz samorząd łam w gazetce „Nasza Gmina”, wydawanej jako dodatek świąteczny do WK. Zainteresowanym organizacjom udostępniane są też strony internetowe gminy Sośno.

Zgodnie z przyjętym programem, w ciągu całego roku (na bieżąco) realizowane były działania informacyjne wobec współpracujących z gminą organizacji.

Na realizację zadania w zakresie **integracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym** tj. zorganizowanie cyklicznych **spotkań integracyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej** przekazano kwotę **1.900,-zł**; umowę zawarto ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Rozwoju Gminy Sośno „SOSNA”. Projekt ten realizowany był od maja do lipca; w tym czasie

odbywały się spotkania integracyjne dla ok.20 osób niepełnosprawnych z terenu naszej gminy, w których uczestniczyli również opiekunowie lub ich rodziny. Zajęcia odbywały się w Gminnym Domu Kultury lub w świetlicy GOPSu. W czasie tych spotkań prowadzony był trening kulinarny oraz trening kompetencji społecznych. Zajęcia prowadzone były przez oligofrenopedagogów, a ich działania wspomagali wolontariusze z Klubu Młodego Wolontariusza działającego przy Gimnazjum w Sośnie.

Projekt zakończono (4 lipca) wyjazdem turystyczno-krajoznawczym na Kaszuby -do skansenu we Wdzydzach Kiszewskich.

Spotkania te cieszyły się dużym zainteresowaniem i radością odbiorców, a z roku na rok widoczny jest postęp w zmniejszaniu izolacji społecznej osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Całkowity koszt projektu wyniósł 4.060,-zł, dotacja stanowiła 46,8%, pozostałe koszty to wkład osobowy organizatorów (2.160,-zł).

Przydzielona z budżetu gminy dotacja przeznaczona została na zakup artykułów do przygotowania poczęstunku dla uczestników spotkań (520,-zł), materiałów do prowadzenia zajęć (240,-zł) oraz na usługę transportową (1.140,-zł).

Kolejnym zadaniem publicznym w zakresie **integracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym**, było zorganizowanie **spotkania integracyjnego dla osób niewidzących i słabowidzących** pn. Dzień „Białej Laski”.

Umowa została zawarta z Polskim Związkiem Niewidomych, Koło Powiatowe w Sępólnie, a na zadanie to przekazano dotację w wysokości **300,-zł**.

Spotkanie, na które przybyło 38 osób, w tym 6 z gminy Sośno, odbyło się 24 października w Centrum Kultury i Sztuki w Sępólnie; a gośćmi tego spotkania byli samorządowcy i dyrektorzy instytucji pomocy społecznej z powiatu sępoleńskiego oraz przedstawiciele PZN z Bydgoszczy.

Celem podejmowanych działań jest przyczynienie się do integracji osób niewidomych i słabo widzących, zwiększanie motywacji tych osób do podejmowania różnego rodzaju aktywności oraz uwrażliwianie społeczeństwa na potrzeby osób niewidomych.

Całkowity koszt zadania wyniósł 1.100,-zł, dotacja stanowiła 27,3%, pozostałe koszty to środki własne -500,-zł oraz 300,-zł wkładu osobowego wolontariusza, przygotowującego i koordynującego to spotkanie.

Przydzielona dotacja przeznaczona została na zakup artykułów do przygotowania poczęstunku dla uczestników spotkania.

Do realizowania zadań z zakresu **integracji społecznej**, swoją ofertę zgłosiło Stowarzyszenie Kobiet „Serca Wsi”, które zaplanowało zorganizowanie cyklu różnorodnych spotkań mających na celu integrowanie lokalnej społeczności i upowszechnianie kultury, sztuki i dziedzictwa narodowego. W ramach tych spotkań zaplanowano zorganizowanie warsztatów umiejętności twórczych – rękodzieła (stroików świątecznych, ozdób choinkowych itp.).

Na realizowanie tego zadania z budżetu gminy przydzielona została dotacja w wysokości **1.600,-zł**.

W ramach tych spotkań:

- przy udziale KGW w Sitnie zorganizowano zajęcia robótek ręcznych (dla 13 osób), podczas których wykonywano ozdoby choinkowe, kwiaty i stroiki świąteczne;
- przy udziale KGW w Wielowiczu zorganizowano zajęcia (dla 16 osób), podczas których wykonywano bombki techniką artystyczną i w przestrzeni;
- przy udziale KGW w Rogalinie zorganizowano zajęcia (dla 16 osób), podczas których wykonywano robótki ręczne –haft szydełkowy i ozdoby choinkowe.

Z przekazanej dotacji zapłacono za usługę przeprowadzenia warsztatów oraz za materiały dekoracyjne, przemysłowe i spożywcze niezbędne do ich prowadzenia; część kosztów pokryto ze środków własnych stowarzyszenia.

Całkowity koszt zorganizowania tych spotkań integracyjnych wyniósł 4.480,50, dotacja stanowiła 35,7%, a wkład osobowy wolontariuszy to 2.880,-zł.

W ramach działalności na rzecz **integracji społecznej** realizowany był także festyn sportowo-rekreacyjny z okazji **Dnia Dziecka** pt. „Święto rodziny”.

Na zorganizowanie tego festynu przyznano dotację w wysokości **300,-zł**, a jego realizację powierzono Stowarzyszeniu Mieszkańców Sitna „LACUS”.

Festyn sportowo-rekreacyjny odbył się czwartego czerwca na boisku w Sitnie; udział w nim wzięło 50 dzieci wraz z rodzinami.

Uczestnicy festynu brali udział w różnorodnych konkurencjach sportowo-rekreacyjnych; dzieci miały również do dyspozycji Mini Park Rozrywki.

Całkowity koszt festynu wyniósł 2.324,25, dotacja stanowiła 13%, pozostałe koszty to 684,25 z innych źródeł oraz 1.340,-zł to wkład osobowy wolontariuszy (mieszkańców Sitna).

Przydzielona dotacja przeznaczona została na zakup drobnych nagród dla uczestników konkursów przeprowadzanych podczas festynu.

Na realizowanie kolejnego zadania w zakresie **integracji społecznej** tj. na zorganizowanie **spotkań integracyjnych dla dzieci w okresie wakacyjnym** przewidziano w budżecie kwotę **2.000,-zł**.

Realizację tego zadania powierzono również Stowarzyszeniu Mieszkańców Sitna „LACUS”, które zaproponowało zorganizowanie wyjazdów wakacyjnych dla dzieci.

Odbyły się dwie wycieczki do Bydgoszczy, w dwóch grupach wiekowych (dzieci w wieku 6-11 lat oraz w wieku 12-16lat).

Dzieci odwiedziły park trampolin, były także w Multikinie, odbyły również rejs tramwajem wodnym po Brdzie.

W wycieczkach tych brało udział 39 dzieci.

Stowarzyszenie zorganizowało ponadto ognisko dla wszystkich dzieci.

Całkowity koszt tego przedsięwzięcia wyniósł 3.312,-zł, dotacja stanowiła 60%, pozostałe koszty to 412,50 ze środków własnych Stowarzyszenia i 900,-zł to wkład osobowy.

Przydzielona dotacja przeznaczona została na częściowe sfinansowanie przejazdów, zakup biletów wstępu oraz wyżywienia dzieci podczas wycieczek.

W programie założono również realizowanie zadań publicznych w zakresie działalności na rzecz **osób w wieku emerytalnym** tj. na zorganizowanie **spotkań integracyjnych** dla osób starszych.

W tym celu zawarta została umowa z Zarządem Oddziału Rejonowego Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Więcborku na zorganizowanie spotkania integracyjnego seniorów pn. „**Wieczór Seniora**”.

Na zorganizowanie tego spotkania integracyjnego zaplanowano w budżecie kwotę **600,-zł**.

Spotkanie to odbyło się 7 października w sali SP w Więcborku, a uczestniczyło w nim 290 seniorów z terenu gminy Więcbork oraz gminy Sośno.

Wieczór seniora umożliwia aktywizację i integrację emerytów i rencistów z terenu 2 ościennych gmin.

Całkowity koszt zadania wyniósł 11.863,44zł, dotacja nasza stanowiła jedynie 5% nakładów, pozostałe koszty to 7.640,-zł ze środków własnych organizatora oraz z innych źródeł, a 3.623,-zł to wkład osobowy wolontariuszy.

Przydzielona z naszego budżetu dotacja przeznaczona została na zorganizowanie transportu dla seniorów z terenu gminy Sośno oraz częściowe zrefundowanie kosztu poczęstunku.

Kolejne zadanie z zakresu integracji osób w wieku emerytalnym realizowane było przez Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Sępólnie, Koło Obodowo-Przepałkowie, które zorganizowało integracyjne „**Spotkanie opłatkowe**”; na realizację tego spotkania przydzielona została dotacja w wysokości **300,-zł**.

Spotkanie odbyło się 15 grudnia w Szkole Podstawowej w Przepałkowie, a uczestniczyło w nim 21 seniorów; uczniowie miejscowej szkoły zaprezentowali uczestnikom spotkania „Jasełka”.

Spotkanie to przyczyniło się do integracji lokalnej społeczności oraz wzmocnienia potrzeby kultywowania tradycji rodzinnych i społecznych.

Całkowity koszt zadania wyniósł 700,-zł, dotacja stanowiła 42,8%, pozostałe koszty to kwota 100,-zł ze środków własnych, a 300,-zł to wkład osobowy wolontariuszy w przygotowanie spotkania.

Przydzielona dotacja przeznaczona została na zakup artykułów spożywczych do przygotowania poczęstunku dla uczestników spotkania.

Realizacja wszystkich zadań przebiegała zgodnie z harmonogramem, a przydzielone dotacje wykorzystane zostały w całości i rozliczone w wyznaczonych terminach, zgodnie z umowami.

Podsumowując:

- 1) Z budżetu gminy wydatkowaliśmy jedynie 7.000,-zł, a zrealizowane zostały zadania o wartości 27.840,-, dotacja stanowiła ok.25% poniesionych nakładów;
- 2) Przy realizacji tych wszystkich zadań bardzo duże było zaangażowanie mieszkańców (oczywiście w ramach wolontariatu), wartość tych działań oszacowano na 11.503,-zł;
- 3) Niewymiernym, aczkolwiek niezwykle istotnym efektem jest w tych działaniach integracja mieszkańców poszczególnych miejscowości - a to jest przecież bezcenne.

Jak ważna jest to kwestia dla naszego społeczeństwa pokazały m.in. wydarzenia i niektóre zachowania ludzkie już po nawałnicy.

Nasuwa się tu spostrzeżenie w tej kwestii – musimy się jeszcze dużo nauczyć i mamy wiele do zrobienia w zakresie integrowania się mieszkańców naszej gminy.

Do rozważenia pozostaje też temat sukcesywnego zwiększania środków (w miarę możliwości) na zadania publiczne realizowane przy pomocy organizacji pozarządowych m.in. również na zadania mające na celu integrowanie mieszkańców - od dzieci i młodzieży poczynając, ale nie zapominając jednocześnie o starzejącym się społeczeństwie naszej gminy.

W działaniach tych mamy niewykorzystany jeszcze spory potencjał i wielkie potrzeby; a każda okazja do wyjścia z domu, do spotkania się i porozmawiania z sąsiadami (znajomymi bardziej lub mniej) to w dzisiejszym, zabieganym świecie, w dobie internetu i smartfonów - rzecz bezcenna.

Nie sposób nie wspomnieć w tym miejscu również o ogromnej i wyjątkowej pomocy udzielanej osobom poszkodowanym w nawałnicy przez wolontariuszy – choć w większości nie był to typowy wolontariat, ponieważ wolontariat rządzi się trochę innymi prawami.

Osoby prywatne organizowały pomoc zbierając m.in.informacje o potrzebach i ofertach pomocy dla potrzebujących; zebrano i rozprowadzono wśród naszych mieszkańców ogromną pomoc rzeczową i finansową; organizowano również fizyczną pomoc w porządkowaniu terenu, zabezpieczaniu budynków, pomagano też w udrażnianiu przepływu wody na głównych rowach melioracyjnych, w usuwaniu powalonych przydrożnych drzew itp.

Wysiłek tych osób był dla nas wszystkich bardzo ważny i na szacunek zasługuje każde tego rodzaju działanie.

Na podkreślenie zasługują również działania podejmowane przez najmłodsze stażem Stowarzyszenie Zwyczajne -Koło Gospodyń Wiejskich Wielowicz, jak również bardzo aktywnie działające inne Koła Gospodyń Wiejskich, a także nieformalne grupy mieszkańców, w szczególności przez grupę „AKTYWNI WIELOWICZ” oraz „MAMUŚKI” z Mierucina.

To grupy niezwykle prężnie działające na rzecz swoich lokalnych środowisk, a przy tym również atrakcyjnie promujące naszą gminę.

Dla przykładu wspomnę o organizowaniu przez KGW Mierucin wspólnie z Nieformalną Grupą „MAMUŚKI” wakacyjnych, bardzo atrakcyjnych imprez dla najmłodszych mieszkańców tej miejscowości, wspólnych spotkaniach np. z koleżankami z KGW Wąwelnio na „Miodowych Andrzejkach”, jak również na pieczeniu świątecznych pierniczek i obdarowywaniu nimi mieszkańców wraz z życzeniami świątecznymi.

Panie z KGW były też organizatorkami wspianiałych przemarszów orszaków królewskich w Święto Trzech Króli i wspólnego śpiewania kolęd, jak również wspólnego przygotowywania palm wielkanocnych – a jak podkreślają panie z KGW Wielowicz - to już ich produkt firmowy.

Koła Gospodyń reprezentowały też naszą gminę na targach ogrodniczo-rolniczych w Sypniewie np. ze stoiskiem „Herbaciarnia” i ciasteczkami; organizowały także Dzień Kobiet oraz Powiatowy Dzień Matki, uczestniczył w przygotowywaniu Stołów Wielkanocnych, wyjątkowo też zaprezentowały się panie z KGW Wielowicz podczas wystawy „Krajeńskie Stoły Wigilijne”, organizowanej przez Stowarzyszenie „Nasza Krajna”.

KGW Wielowicz było także współorganizatorem wyjątkowego wydarzenia tj.powiatowej rowerowej gry terenowej, którą połączono z piknikiem rodzinnym, w którym udział wzięli sympatycy aktywnego wypoczynku; organizatorami tego wydarzenia oprócz KGW Wielowicz był też Krajeński Park Krajobrazowy, sołectwa Szynwałd i Wielowicz oraz „Aktywni Wielowicz”.

Panie brały też udział w konkursie pn. „Tradycyjne Potrawy Krajeńskie”, gdzie zajęły I miejsce serwując placki ziemniaczane i zupę „zaklepusy”;

W ramach Rządowego Programu Na Rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych – panie 60+ wraz z wnukami uczestniczyły w różnorodnych warsztatach organizowanych przez Stowarzyszenie Krajna Plus.

Ponadto tradycją KGW w Sośnie jest już coroczne organizowanie (wspólnie z GDK) przynajmniej kilku wycieczek krajoznawczych po różnorodnych zakątkach naszego kraju; w roku ubiegłym odbyła się jedynie wycieczka w Bieszczady; niestety planowane wyjazdy nad morze nie doszły do skutku przez nawalnicę.

Panie z KGW Sitno pomagały natomiast w akcji prowadzonej w tym sołectwie już od kilku lat pn. „Sprzątanie świata w Sitnie”, w którym udział biorą mali i duzi mieszkańcy sołectwa.

Członkinie KGW są również bardzo aktywne (są współorganizatorkami) wszystkich lub większości imprez i zajęć prowadzonych w lokalnych świetlicach i salach wiejskich.

To dzięki paniom z Kół Gospodyń Wiejskich, które chętnie co roku uczestniczą w konkursie „Estetyka zagrody”, nasza gmina pięknieje z roku na rok i wierzyć należy, że pomimo ogromnych zniszczeń spowodowanych przez nawałnicę, działania te nieustaną.

Wszystkim tym osobom należą się serdeczne podziękowania za poświęcony czas i determinację we wszystkich działaniach.

Sośno, dnia 22.02.2018
Sporządziła insp.J.Lapke